

21. 6. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

České správní soudnictví - aktuální glosa

In medias res: Naše politiky a političky teď trápí sice většinou jiné problémy, nicméně v pozadí by neměla zůstat ani několikaletá přetíženost Nejvyššího správního soudu (NSS) a správního soudnictví vůbec.

Je jasné, že přepracovaný a přetížený se cítí dnes každý, od praktického lékaře přes učitelku na základní škole až po dělníka v montovně, nicméně přetíženost českého správního soudnictví se dá doložit čísly nejen dojmy. Méně poučenější čtenář si řekne, další „úředníci“ navíc, další bobtnání státu, to by se Vám milí právníci a politici líbilo, nic se navyšovat nebude!

Jenže zdání klame - správní soudnictví je zde kvůli ochraně fyzických a právnických osob před nezákonnými zákroky státu. Správní soudy, tady byly a jsou pro lidi a firmy, které stát poškodil.

Lidé a firmy se státu přestávají přehnaně bát, tak jak tomu bylo před lety, a soudí se čím dál tím více. Což vede k výše zmíněnému zavalení NSS a správního soudnictví jako celku. To je nepochybně jev, který je typický pro celou demokratickou Evropu, nejsme v tom žádné výjimky.

Jak *odběremenit a zrychlit* správní soudnictví je téma minimálně na diplomovou ne-li dizertační práci na právnické fakultě, nicméně zde v novinách alespoň stručně.

Za první - navýšení počtu soudců NSS i krajských správních soudů (a především Městského soudu Praha, který plní úlohu krajského soudu, jak známo hlavní město Praha je také kraj), minimálně o dvacet procent soudců.

Za druhé - navýšení počtu asistentů soudců - jak na NSS, tak i na soudech „krajských“, a současně zvýšení mezd těchto asistentů minimálně na úroveň poloviny platu soudce. Aktuálně má soudce dva asistenty, praxe si žádá tři nebo čtyři.

Vsuvka pro laiky, asistent soudce dnes není nějaká „lepší sekretářka“, ale plně vytižený a erudovaný právník, a je smutné pokud se někdo na této pozici osvědčí a nemá možnost se stát soudcem. Pak zákonitě prchá do soukromého sektoru (nejčastěji do advokacie). Nepochybně, je to ve finále velká škoda pro českou společnost. Ze svého profesního okolí znám v posledních letech mnoho takových neveselých případů.

Za třetí - posílení digitalizace a elektronizace justice (nejen té správní). Laskavý čtenář si řekne, to jsem již slyšel milionkrát a měl by vlastně pravdu. Nicméně i zde se musí (nejen mohlo) přikročit od slov k reálným a efektivním činům. Opravdu píšeme rok 2022 a nikoliv 1998, takže pravidlem by se mělo stát, že agenda je digitální a jen výjimečně „papírová“ či „osobní“! A ne naopak, jak je tomu mnohdy dneska.

Naopak nepodporuji cestu (v některých kruzích) zamýšleného rázného navýšení soudních poplatků, který by mělo za cíl perfidně odradit méně movité fyzické a právnické osoby od podávání správních žalob a kasačních stížností. Zdražuje se sice všechno od elektřiny po dýňové bulky a rohlíky, nicméně cesta ke spravedlnosti by v Čechách, na Moravě a ve Slezsku neměla zůstat otevřena pouze pro bohaté. To není ta *správná přihrávka na green spravedlnosti* řečeno golfovou terminologií. Samozřejmě přiměřené navýšení zmíněných poplatků o inflaci žádoucí je.

Sečteno a podtrženo - kterak trefně říkal předseda prvorepublikového NSS doktor Emil Hácha - *správní soudnictví je výkladní skříň demokratického právního státu a mělo by o něj být náležitě pečováno*. A to určitě platí i dnes, šetření na správním soudnictví je skutečně „škudlení“ na nepravém místě.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, člen rozkladové komise ÚOOÚ

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)